

Härliga Hagges historia

En bergfast entusiast

Vad skulle gruvan i Grängesberg ha för nytta av några hektar mark utanför Ludvika och dessutom i Smedjebackens kommun?

Åkrarna låg där till ingen nytta, delvis längs sjön Haggens strand, då lantbruksverksamheten lades ner. Inte kunde man plantera skog på åkrarna vid Sjövad och dölja den oemotståndliga vyn ner mot sjön?

En man såg ett bättre användningsområde. Han var bergsingenjör och sedan 1958 direktör vid Grängesbergsbolaget AB.

Boris Serning var mannen som såg till att Västerbergslagens Golfklubb blev verklighet när klubben grundades 1963.

Året efter blev ett märkesår för Serning. Han valdes in i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien och den 1 augusti 1964, var det dags för invigning av de nio hålen vid Haggen. Boris "Boje" Serning slog det första slaget och enligt egen utsago, puttade han i hål på tio slag. Då hade han tränat på övningsbanan sedan den 17 juni samma år. >>>

»» När golfklubben hade funnits i 48 år dog Boris Serning 96 år gammal. Alla klubbens tusentals medlemmar under de 60 år som har gått, sänder en tacksamhetens tanke till Boris Serning som gav oss en av Sveriges vackraste golfbanor och var en drivande kraft som ordförande fram till 1975.

Det första klubbhuset invigdes den 28 juni 1969. Klubben hade då bara ett par hundra medlemmar.

De första åren

Gränges ställde upp liksom Asea (*senare ABB och numera Hitachi*) samt flera andra företag i området vilket gjorde att arbetet kunde dras igång.

Den 8 december 1962, presenterade banarkitekten Nils Sköld sitt **”förslag till golfbana invid Grängesberg”**. Förslaget var en 18-hålsbana med par 72. Det blev nio till att börja med. Fem av hålen är i sina sträckningar intakta i dag. Det är hålen 1, 15, 16, 17 och 18.

Årsavgiften under det första spelåret var 0 kronor och klubben hade cirka 50 medlemmar. Det lilla torpet som i dag disponeras av klubbens juniorer, var klubbens första klubbhus. Senare kom klubbens första greenkeeper, Gunnar Inge, att bo i huset. Inge var sedan en stor tillgång då han långt in på 90-talet, såg till att dagens klubbhus blev ordentligt låst varje kväll.

Det kostade 285 000 kronor att anlägga banan. I 2023-års penningvärde blir det 3 596 000 kronor.

En titt i medlemsförteckningen några år senare, i augusti 1966, säger att klubben hade 141 medlemmar. Två av dem hedersmedlemmar, tre är, som det uttrycks, ständiga med-

lemmar! Hela matrikeln prydligt redovisad, utan minsta felslag, med hjälp av en skrivmaskin som antagligen inte ens var elektrisk.

Klubbens namn blev lite otympligt. Den 28 juni 1969 kunde det då nya klubbhuset invigas. På plats fanns estradören och underhållaren från Göteborg, Hagge Geigert. Banan fick nytt namn efter sjön den ligger vid, fast Hagge Geigert vidhöll i hela sitt liv att han hade en egen golfbana i Dalarna och givetvis var han medlem.

År 1974 hade det spelats på Hagge GK i tio år. Antalet medlemmar var 318. Årsavgiften för ”ensamstående senior, 26 år” var 450 kronor (*3 250 i 2023-års penningvärde*). Arbetslånet fanns redan då. Den som gjorde en tio timmars arbetsinsats fick avgiften reducerad med 50 kronor. Samma summa gick till den som värvade en eller flera medlemmar, 13 år eller äldre. Juniorer under tolv år betalade en tia i årsavgift.

Gästspelet hade kommit igång. Den som gästade Hagge GK under vardagar, betalade 15 kronor (*motsvarande 110 kronor år 2023*) i greenfee. Under helger steg priset till 20 kronor. »»

... och härmed döper jag dig till Hagge Golfbana, sa Hagge Geigert och hällde en skvätt vatten över klubbens ordförande Boris Serning.

Hagge Geigert invigde Hagge Golfklubb i Västerbergslagen genom att hälla en symbolisk skvätt vatten över klubbens ordförande Boris Serning.

Faksimil från Svensk Golf nr 4 1970.

Billy Casper (t v) var en av världens bästa golfspelare under 20 år från mitten av 50-talet. År 1970 gästspelade han på Hagge och togs väl om hand av klubbens grundare Boris Serning.

»» Boris Serning konstaterar att *"de nästkommande tio åren blir en period av stark tillväxt. En fördubbling av medlemsantalet till storleksordningen 700 och en utbyggnad av banan till 18 hål är mål som hägrar för oss. Inte minst önskar vi att banan skall utnyttjas av ungdomen, som i golfporten kommer att upptäcka positiva värden till glädje i framtiden."*

1983–1992

Så går de där tio åren. Banan har fortfarande bara nio hål och spelas två varv för 18 hål men från andra utslagsplatser under andra varvet. Ett medlemsblad går ut till medlemmarna tre gånger om året. Antalet medlemmar är 434, inte 700 som Serning hade hoppats på.

Årsavgiften har fördubblats. Klubbens dåvarande ordförande Christer Lundberg konstaterar att kommunala myndigheter har varit kallsinniga, inte en krona i bidrag. Lundberg anger som orsak att dessa kommunala beslut har inneburit att *"våra medlemsavgifter tyvärr är höga relativt många klubbar och skyhöga i jämförelse med andra idrottsklubbar."*

Seniorer betalar 800 i årsavgift (*motsvarar 2 400 år 2023*) och greenfee kostar 30. Medlemskortet utgörs av en bricka att fästa på bagen och klubbhuset är öppet 07.00 till

22.00. Tränare, alternativt "instruktör" detta år, det vill säga pro i våra dagar, är Ulf Sandberg. Det som då kallades övningsfält, blev senare driving range.

Och klubbens ordförande Christer Lundberg dundrade för 40 år sedan: *"Det är fullständigt oacceptabelt att en rond över 18 hål skall behöva ta 5–6 timmar som blivit fallet allt oftare, särskilt i tävlingar"*.

Andra halvan av 1980-talet och första halvan av 90-talet, blir en viktig tid för golfen i Sverige i allmänhet och i Hagge GK i synnerhet. Den svenske underhållaren och komikern, den mycket folkkäre Bosse Parnevik, var golfintresserad och när hans son Jesper blev professionell golfspelare 1986, ökade intresset avsevärt. SVT fick upp ögonen för sporten och med kommentatorn Göran Zachrissons halsbrytande referat, blev den svårfunna skogsstigen till golfens värld plötsligt en väl skyltad motorväg.

Antalet medlemmar ökade. Hagge måste bli en 18-hålsbana. Men 1986 konstaterar dåvarande ordförande Christer Lundberg att en utbyggnad inte är möjlig utan kommunalt stöd och intresset i de folkvalda församlingarna i både Ludvika och Smedjebacken var mycket svalt.

Ordföranden

Boris Serning 1963–1975
Olle Enstam 1976–1977
Nils Lundgren 1978–1979
Åke Bark 1980–1981
Christer Lundberg 1982–1991
Martin Lindgren 1992–1997
Nils-Erik Witteberg 1998–2008
Håkan Gustén 2008–2013
Rolf Berglund 2013–2018
Ove Boman 2018–2018
Jan Willner 2018–2023
Tomas Yvell 2023–2024
Rebecca Boström 2024–2025
Peter Eriksson 2025–

Hagges signaturhål?
Hagge GK är en mycket
omväxlande bana.
Hål 3 orsakar rysningar
för många, ett korthål
med mycket vatten i
vägen men det går att
spela safe också.

»» Desto varmare var intresset hos klubbmedlemmarna. Lundberg konstaterar att kunskapen om spelets regler och uppträdandet på banan måste bli bättre annars måste spelrätten kanske begränsas.

Men året därpå sprudlar Lundberg av optimism: ***"Allt det goda som sagts om golf och om Hagge Golfklubb i kommunstyrelser och kommunfullmäktige slår emot oss med värme."***

Så fyller klubben 25 år, 1988. Antalet medlemmar är drygt 600 och många är nya. Proppen dras ur tunnan. Styrelsen har kontaktat banarkitekten Sune Linde. Arbetet med att bygga ut banan drar igång under hösten/vintern 87–88 under Bent Jensens ledning. Enligt ordförande Lundberg går det ***"lekande lätt"*** och ***"som på räls"***. Sommaren 1988 är den näst sista med bara nio hål. Årsavgiften är 1 100 kronor (*2 490 i 2023-års penningvärde*) och greenfee kostade 60 kronor (*136 år 2023*) alla dagar i veckan.

År 1990 är verkligen ett märkesår. De nio hålen öppnar rekordtidigt, redan den 15 april. Och bara en månad senare, söndagen den 13 maj klockan 10, slås det första slaget av Åke Bark som var med redan från starten av klubben 27 år tidigare. Christer Lundberg,

ordförande och Kerstin Berglund sekreterare samt den nya tränaren Göran Wallner utgör den första fyrbollen på den efterlängtrade 18-hålsbanan. Kommunerna Smedjebacken och Ludvika bidrog med 350 000 kronor var, dåvarande Asea (*i dag Hitachi*) med 250 000 kronor och klubben själv lånar 1,25 miljoner med kommunal borgen.

Klubben har nu 900 medlemmar. Medlemsavgiften per år är 1 625 kronor (*3 125 år 2023*) och greenfee uppgår till 100 kronor jämnt (*192 år 2023*).

Klubbens tidigare tränare Ulf Sandberg lämnar alltså över till Göran Wallner. Görans hustru Barbro sköter golfshopen.

»» Krögarparet Maud och Stellan Nilsson driver serveringen. På försommaren detta år beslutas också om en utbyggnad av klubbhuset. I slutet av oktober 1990 sätts spaden i jorden och fem månader senare, vid säsongstarten 1991 är bygget klart.

Två tillbyggda flyglar innebar omklädningsrum och en restaurang med plats för cirka 75 gäster. Finansieringen stod medlemmar över 25 år för genom att teckna ett medlemslån på 6 500 kronor. Nu uppgick antalet medlemmar till nästan 1 000. När det nya klubbhuset invigdes i våren 1991, stod 200 personer i kö för att bli medlemmar. Man kunde inte ta in mer än cirka 20 per år.

Klubben fyller 30 år

Så har det gått tre dekader sedan golfklubben bildades. Hagge Golfklubb var i början av 90-talet den största idrottsföreningen i Västerbergslagen. Det var fortsatt kö för att kunna gå med och medlemsantalet passerade 1 000 när det var dags att fira.

Inbjuden var en av de största idrottsprofilerna Sverige någonsin haft; Sven Tumba. Han var främst känd som ishockeyspelare och ledande profil i landslaget Tre Kronor. Men han var också landslagsman i fotboll och när den aktiva karriären i lagsporter var över, blev han ett välkänt ansikte i golfens värld och bidrog

Under alla de år som gått sedan starten har golfklubben stadigt utvecklats och många hittar nu till Hagge GK. Banan valdes till bästa banan av gästspelare med Golfhäftet både 2021 och 2023.

till att golfporten fortsatte att göra framsteg i Sverige.

Tumba var en egensinnig person och alla golfare som har problem med att greppa klubban på rätt sätt fick ett framtidsråd av Tumba: **"Skit i händerna"**, sa han när han visade upp sin stora slagrepertoar på rangen omgiven av en stor ska entusiaster.

Detta jubileumsår innebar också en nymodighet; banan slopades. Det innebar att antalet erhållna handikappslag sattes i förhållande till banans svårighetsgrad.

De första åren under 90-talet var ju betydande med ytterligare 9 hål och nytt klubbhus. Ordförande under dessa förändringsår var Martin Lindgren som avtackades vid årsmötet 1998.

Intresset för att spela golf var fortsatt högt men kön för att bli medlem minskade. Årsmötet beslutade att avgiften för seniorer skulle vara 2 075 kronor (*motsvarande 3 240 år 2023*). Notabelt från detta år är också att ett samarbete med Leksands GK och Falun-Borlänge GK gav Hagge-spelare möjlighet att lösa årsgreenfee för 200 kronor per klubb. Med andra ord fick spelarna i de tre klubbarna obegränsad tillgång till tre golf-banor!

Nybörjare i Hagge GK gnuggades med tre undervisningstillfällen i teori. Efter avklarad prov blev det praktiska övningar. Då var det nog en och annan nybörjare som var benägen att hålla med Winston Churchill.

Känns han igen, Sven Tumba (t v)? Han gästade Hagge när Billy Casper kom på besök. 1970. Ulla Nises serverar trion och Mona Tumba pratade med Billy. Sven Tumba återkom år 1993 när Hagge GK fyllde 30 år.

»» Han påstod att *"golf är ett spel som går ut på att slå ner en mycket liten boll i ett ännu mindre hål med ett tillhygge som är synnerligen illa konstruerat för ändamålet."*

Ett nytt millennium

Våren kom tidigt millenniets första år. Bland nyheterna noterades att starterhuset som tidigare stod där klubbens gäststugor finns i dag, flyttades till den nuvarande platsen på vägen ner till första tee. I klubbhuset fanns också en dator så den som så önskade kunde via denna terminal boka tider, anmäla sig till tävlingar och även ändra sin handikapp.

Men den fördelaktiga överenskommelsen gällande årsgreenfee med Leksands GK och Falun-Borlänge GK gick i stöpet genom årsmötesbeslut i Falun-Borlänge. Kompromissen löd tio personliga greenfeebiljetter för 750 kronor i varje klubb. Nytt var också att Hagges medlemmar fick 30 procents nedsatt pris på samtliga dalaklubbar, plus en greenfee på 100 kronor på Surahammars GK och Fullerö GK.

En första korthålsbana stod klar säsongen 2001. *(Den uppdaterades några år senare.)* Greenområdet på nian byggdes om och årsmötet gav styrelsen ett särskilt uppdrag detta år. En kommitté tillsattes året därpå. Fanns det förutsättningar för att planera för en utbyggnad till 27 hål? Var kön för att bli medlem tillräckligt lång för att motivera en utbyggnad? Svaret blev, kanske inte oväntat: Nej, men ett nytt inslag i klubbens verksamhet såg dagens ljus: golfveckan.

En mer omfattande ombyggnad gjordes av hål 11 under 2002. I juli 2003 kunde hålet öppnas. Under de tio år som hade gått sedan 30-årsjubileet, hade banan blivit lättare bland annat genom omfattande röjning bredvid fairways. Det innebar också att banan slopades om och inför 2004 hade antalet erhållna slag minskat för de flesta medlemmar. Fel, visade det sig vara. En bugg i datorsystemet gjorde att alla medlemmar fick två slag för lite. Felet rättades till inför året därpå.

Men nu var det dags att fira 40 år.

I början av juli ägde en jubileumstävling rum. Banan som spelades var den ursprungliga niohålsbanan. Gäst var Ove Sellberg. Han blev proffs 1982 och var den förste manlige golfspelaren som vann på Europatouren.

Firandet innebar också en jubileumsmiddag med 128 deltagare. Restaurangen var fullsatt både inomhus och utomhus. I bokslutet för 2003 framgår också att antalet greenfeegäster uppgick till 5 000.

Dåvarande ordförande Nils-Erik Witteberg, konstaterade vid säsongens slut att bokningssystemet med två bollrännertider per timme, accepterades av medlemmarna. Men antalet greenfeegäster kunde ha varit större. Nils-Erik skriver att *".... det är ett faktum att alla som vill spela på populära speltider helt enkelt inte får plats oberoende av vilken typ av tidsbokning vi har. Min erfarenhet från pryjobbet på kansliet i sommar är att vi säger nej tack till uppemot 2 000 greenfeegäster under en säsong."*

Administrativt kommer år 2004 att gå till historien. Då skapades möjligheten att via internet sköta i princip det mesta via nätet, för då *"... kommer (vi) att kunna boka starttid på en svensk golfbana från vilken plats som helst i världen"*, som projektledaren Ingvar Ritzén uttryckte det.

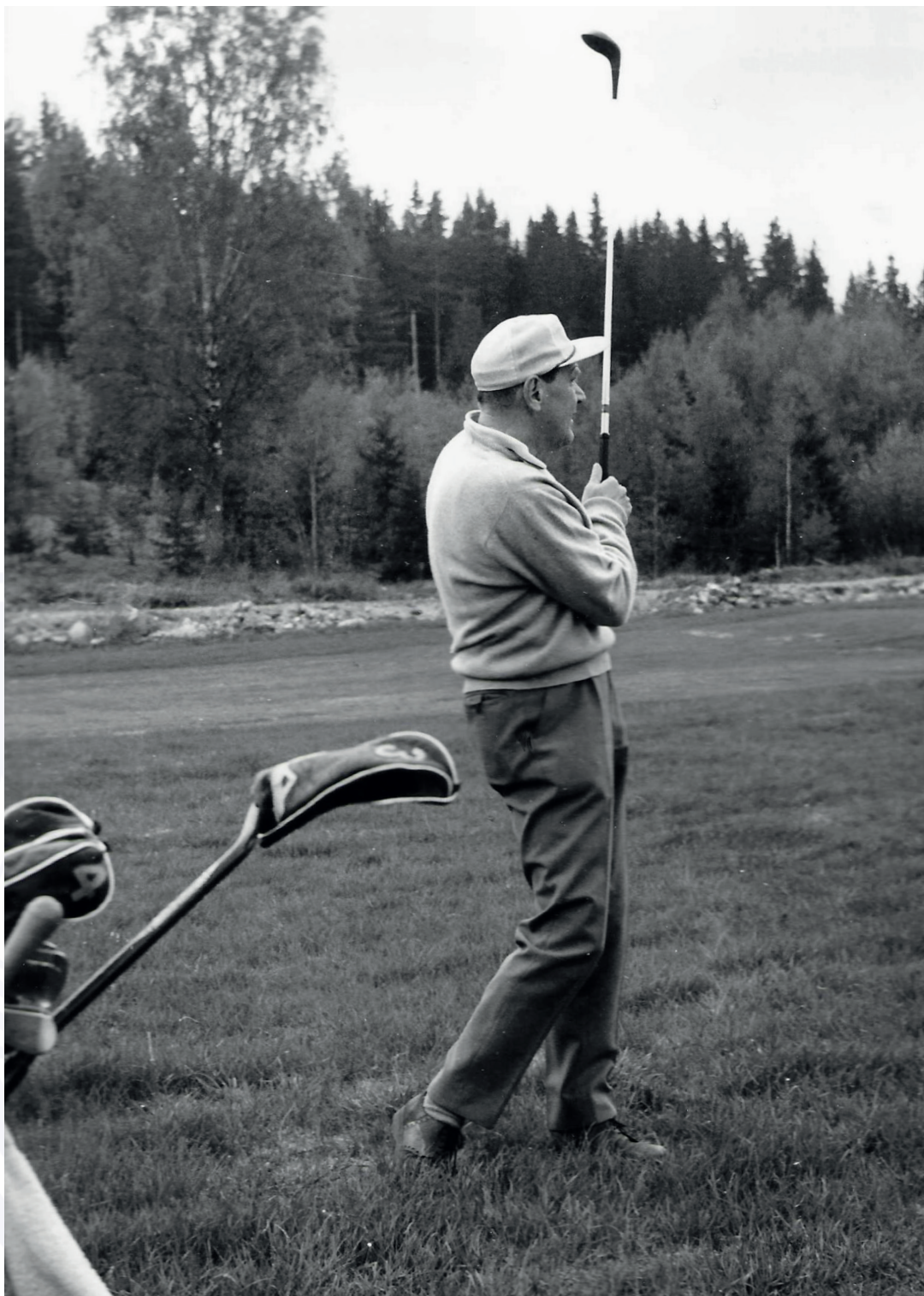
Boris Serning med pipan i högsta hugg får utrustningen kontrollerad. Det har hänt mycket med en golfares utrustning under de senaste 60-70 åren.

Tio professionella tränare

1963–1965	Gordon Long
1966–1968	John Black
1969–1969	Hasse Persson
1970–1972	Tony Backner
1973–1975	Anders Rydberg
1975–1990	Ulf Sandberg, PGA
1991–2001	Göran Wallner, PGA
2002–2002	Fredrik Bergkvist, PGA
2003–2009	Tomas Sjöberg, PGA
2010–2025	Johan Liljeros Holmgren, PGA

Han hade aldrig spelat golf men tyckte ändå att en så underskön mark som ägdes av Grängesgruvan, måste användas på rätt sätt. Boris Serning blev golfare och alla som spelar Haggge GK kan sända en tacksamhetens tanke till gruvdirektör Serning.

»» Så förändrades Golsverige under 2004. Men det var inte gratis. Det krävdes investeringar och utveckling av bland annat hemsidan och 2005 gällde det att kunna sitt golf-ID.

Arbetet med banan fortsatte med röjning och några tees byggdes om under 2006, bland annat hålen 6, 9 och 15.

Den 10 april 2007 hade Haggge GK 1 232 medlemmar. Den siffran kan ställas i relation till de nya handikappreglerna som gällde 2004–2007. Varje säsong måste en spelare registrera minst fyra handikappgrundande run-

dor. Den som inte hade gjort det fick en höjning av sitt handikapp med ett slag. Inför säsongen hade 507 Hagggemedlemmar inte kommit upp i fyra registrerade golf-rundor.

Avgående ordföranden Nils-Erik Witteberg ville **”gärna se fler aktiva medlemmar, både på och omkring banan.”**

År 2008 har klubben tre hedersmedlemmar; initiativtagaren till klubbens bildande Boris Serning, Christer Lundberg och Nils-Erik Witteberg.

Några nedslag i historien

● Räfsnäs

Någon kilometer från Hagge GK, i Ludvika kommun, ligger Räfnäsgården. Den byggdes 1919 och tjänade i många år som ålderdomshem, vackert belägen med sjötomt. Byggnaderna förföll och i slutet av 1980-talet höjdes röster för att bränna ner alla husen. Så blev det inte men kommunen ville gärna ha hjälp och vände sig till Hagge GK:s styrelse. Diskussionerna satte igång hösten 1994. Klubben hade krav på kommunen. Den skulle stå för upprustning och inredning av byggnaderna, anläggandet av en 9-håls pay and play, anlägga tennisbanor, skidspår, motionsspår, badplats med mera.

Klubbens dåvarande ordförande Martin Lindgren, ledde den arbetsgrupp som klubben tillsatte för att förhandla med kommunen. Det hela gick i stöpet men ett krav klubben ställde förverkligades. Kommunen byggde en gång- och cykelväg från Ludvika och ut till Räfsnäs längs Haggens strand.

● Tävlingsverksamheten

Klubbens största tävling sett till startfältets meriter, är Hagge Open. Den spelades första gången 1972 och då stod Magnus Lindberg från Gävle som segrare och fick lyfta vandringspriset instiftat av Stora Kopparberg (*StoraEnso i dag*). Ingen Haggospelare tog hem segern under de första tio åren. Per Backström från Västerås vann tioårsjubileet. Bäste Haggospelare det året, blev Lars Risberg. Enligt referatet i medlemstidningen ”spelade han upp sig mer och mer och avslutade med en eagle inför publiken vid 18:e green” och slutade som femma. Men 1983 stod Lars överst på pallen och två år senare vann Andreas Boström. Sedan starten har flera Haggospelare stått överst på prispallen.

1982 är premiäråret för Volvo Cup. Första året spelades den som en singeltävling med rekordmånga deltagare, 81 stycken i tre klasser. Segrade gjorde Christer Silfverin, Andreas Boström och Torsten Blom och de tre fick åka till regionfinalen i Sundsvall. Tävlingen gjordes senare om till en partävling med herr- och damklass. Den är fortfarande en partävling men nu under namnet Volvo Mixed Golf Challenge. Vissa år har antalet deltagare varit över 200.

År 1968 inbjöds för första gången till Grants Cup. Tävlingen kan nog betraktas som en föregångare till den pro-am tävling som brukar spelas dagen före Hagge Open. Tävlingsfältet utgjordes nämligen av ”prospelare, golfkändisar och klubbens egna spelare” för att citera Boris Serning. En meriterad spelare fick med sig tre vanliga motionsspelare.

Det blev en tävling där Skottland inte bara bidrog med att ha givit världen det ädla spelet golf. Landet har som bekant ett annat kännemärke också vilket framgår av tävlingens halva namn om man är bevandrad i namnet på de många företag som tillverkar detta livselexir.

Tävlingsverksamheten har genom åren haft sina fasta inslag. Säsongen avslutas för damernas del med Sillcupen och klubbens herrar har sin Punschpokal. En vecka i juli äger Golfveckan rum. Tävlingar varje dag från måndag till och med lördag och avslutas med middag och prisutdelning. ■

Research och sammanställning: Karin Rosencrantz

Layout: Sofia Boström